Празник без смисла или смисао без празника

Пише: Јована Папан
петак, 07 март 2008 21:05

Сећате се како је то ишло у “Бољем животу”? Директори одлуче да другарицама за Осми март уваљају новчанике од говеђе коже, а оне начисто одлепе на ту “понижавајућу” понуду, па под претњом штрајком од фирме измаме путовање у Грчку, где се бесомучно накупују бунди И златног накита, и успут издивљају као Менаде. Ех, као да је било пре сто, а не пре двадесет година. У овој нашој постсоцијалистичкој, рашчараној, осиромашеној и незапосленој Србији, одавно је завршено са осмомартовским путовањима и прославама, накитом, картама за позориште, новчаним честиткама, па чак и са буђеларима од говеђе коже. Осми март је дефинитивно изгубио своју свечаност и драж. То је ове године некако очигледније него претходних, будући да се овог пута толико фактора уротило против женског празника. Држава у расулу, политичари ископали ратне секире, Косово ни на небу ни на земљи, ми опет дивљаци, а најновије поскупљење хлеба, меса, струје, и остале луксузне робе, прети да огули последње дроњке коже са леђа избезумљене раје. На сву муку, празник овог пута пада на нерадни дан, што значи да нема ништа ни од бежања са посла у подне или банчења са колегама о фирмином трошку. Комбинати И фабрике ионако су увелико поотпуштали женску радну снагу, радничка весеља отишла су у историју, а правила о владању запослених у модерним компанијама ни у лудилу од данашњих јапијевки не би толерисала паганске баханалије, падање под сто и повраћање по колегама. О опуштању издрнданих женских живаца данас ионако брине индустрија медикамената. Све у свему, ове осмомартовске суботе “слављенице” очекују само редови у месарама и бакалницама, спремање ручка за своје мушкарце, и један од оних неукусних каранфилских аранжмана који се ваљају за 200 динџи на картонској кутији испред супермаркета.

Руку на срце, српски мушкарци, ионако сироти и бедни колико и њихове лепше половине, истањили су свој буџетић јос ономад о светом ВаленТрифуну. За све оне који су се питали због чега и мушкарци немају свој дан када добијају поклоне, корпоративна култура исправила је “историјску” неправду, вешто нам уваливши потрошачког фебруарског свеца, који се показао дупло профитабилнијим од 8.марта, будући да, за разлику од женског дана, овај “дан заљубљених”, обавезује обе “емоционално ангажоване” стране да се испруже за материјално сведочанство своје љубави. Мушкарцима ствари опет дођу на исто - заљубљени или не, и даље поклањају како не би испали безосецајни и попили пребацивање, а жене ко жене - ионако воле да троше паре на слатке и романтичне глупости. Додуше, Свети Валентин, који је последње деценије нагло добио на популарности широм света, изазвао је одијум код једног дела Срба, као “неправославан”, новокомпонован и глобалистицки. Шта ће нама побогу неки католички светац када ми имамо нашег Трифуна, или тако некако. Само, намеће се питање, да није Валентина, да ли би се ико уопште сетио Трифуна? А и тешко је у плишаним медведићима и чоколадним срцима видети било какву опасну сакралну симболику – када се скину ружичасте наочаре заљубљености, указаће се евентуално најобичнија празнична конфекција смишљена да вам измами последњу пару из џепа. А како је још давно рекао Оскар Вајлд, ко у лепим сварима види ружна значења, покварен је и није шармантан. Ту је и даље у праву, само, око тога шта је ту “лепо” многи се изгледа не би

сложили…

И тако се Осми март, у сенци реформи, кризе и модерних празника, полако запутио у бољу прошлост. Није то нека трагедија. За ових осам година транзиције научиле смо да код Осмог марта ионако нису толико битни поклони И банчење, већ равноправност и поштовање. И да би пажња требало да нам се посвећује сваког дана, а не само тог једног, који ионако само служи да мускарци “очисте савест”, а да ми жене своје фрустрације утапамо у “кичу, пијанству и примитивизму”. Да није тако лепо и паметно речено, човек би помислио да се ту за мушкарце ипак понајвише радило о дужности, сексу и шлихтерају, а за жене о опуштању, ситној радости и самопоуздању – јер, наравно, колико је важно добити поклон, толико је важно и не остати без њега. Треба бити опако самоуверена, па преживети овај дан без ијединог цветића.

У сваком случају, Осми март неће баш толико брзо пасти у заборав, бар не као празник мама, баба, васпитачица и учитељица. Што це рећи, бар деца ће га одрзати у животу. Са својим слатким честиткама, и дражесним најавама како вам спремају неко изненађење за које не смете да знате јер је у питању тајна, улепшаће вам не само тај дан, већ и неколико претходних. А са својом спонтаношћу и искреном дечјом љубављу према ритуалима, без много неплодног филозофирања о суштини и сврховитости, открће вам предивну површност овог празника у свој њеној дубини. Плитак или не, живот са Осмим мартом за један дан годишње свечанији је и ведрији, него живот без њега.

Зато, жене, слободно се опустите и дивљајте ако имате прилике за то, уживајте помало у поклону ако га добијете, и, разуме се, правите се да презирете Осми март уколико останете без њега. За равнопавност се страсно борите осталих 364 дана, а пажњу и поштовање - ионако свако на овом свету мора сам да заслужи.